

Ö?retmen Mesleki De?erler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen Mesleki De?erler Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27094>

Özet

Ö?retmen Mesleki De?erler Ölçe?i (ÖMDÖ), Nihal Tunca taraf?ndan 2012 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmif? özgün bir ölçektir. Bu ölçek, ilkö?retim kademesinde görev yapan **ö?retmenlerin** sahip oldu?u mesleki de?erlerin düzeylerini ve yap?lar?n? psikometrik yöntemlerle belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, ö?retmenlik mesle?inin temel etik, ahlaki ve profesyonel de?erlerini ölçerek, e?itim sistemindeki de?erler e?itimine ili?kin önemli veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen, Mesleki De?erler, Likert Ölçe?i, Psikometri, E?itim Bilimleri, Yap? Geçerli?i

Yazarlar

Nihal Tunca

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **ilkö?retim ö?retmenleri** için geçerli ve güvenilir, 58 maddeden olu?an bir **Mesleki De?erler Ölçe?i** geli?tirmektir. Geli?tirme süreci tamamlandıktan sonra, ölçek kullan?larak ilkö?retim ö?retmenlerinin mesleki de?erlere sahip olma düzeyleri belirlenmi? ve bu düzeylerin çe?itli demografik de?i?kenlere göre farklılık gösterip göstermedi?i incelenmi?tir.

Çal??ma, ö?retmenlerin mesle?e olan bak?? aç?lar?n?, etik kurallara ba?lılıklar?n? ve de?er sistemlerini derinlemesine anlamay? amaçlam??; bu sayede ö?retmen yeti?tirme programlar?na ve hizmet içi e?itimlere girdi sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ö?retmen Mesleki De?erler Ölçe?i (ÖMDÖ), ö?retmenlik mesle?i ba?lam?nda bireylerin benimsedi?i temel de?er yarg?lar?n? ve **profesyonel etik** ilkelerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temel al?r. Ölçülen yap?, ö?retmenlerin ö?rencilere, meslekta?lar?na, kuruma ve topluma kar?? sorumluluklar?n? ?ekillendiren ahlaki ve mesleki ilkeleri kapsamaktad?r. Ölçek, ö?retmenlerin mesleki ba?lılıklar?n? ve de?er odaklı davran??lar?n? yans?tan alt boyutlardan olu?maktad?r.

Geçerlik

ÖMDÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü göstermek amac?yla titizlikle yürütülmü?tür. Yap? geçerli?ini belirlemek için öncelikle **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in teorik yap?s?na uygun faktör yap?s?n?

ortaya koymuştur.

AFA'nın ardından, benzer ölçekler geçerliliği çalışmaları yapılarak geliştirilen ölçeğin ilgili diğer ölçüm araçlarıyla olan ilişkisi incelenmiştir. Son olarak, AFA sonucunda ortaya çıkan faktör modelinin veri setine ne ölçüde uyum sağladığını test etmek amacıyla **doğrulayıcı faktör analizi (DFA)** yapılmıştır. Bu üç aşamalı faktör analizi süreci, ölçeğin yapısal sağlamlığını kanıtlamıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve kararlılığını incelemek üzere çeşitli yöntemlerle gerçekleştirilmiştir. Güvenirliyi incelemek için kullanılan temel yöntemler şunlardır:

• İç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa).

• Madde-toplam korelasyonları.

• Uç grupların karşılaştırılması.

• Test yeniden yapılandırma yöntemi.

Öğretmenlerin mesleki değerlere sahip olma düzeylerini belirlemeye yönelik yanıtlar **betimsel istatistik** teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Ayrıca, değer düzeylerinin demografik değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla bağımsız örneklem için **t testi**, **tek yönlü varyans analizi (ANOVA)** ve parametrik olmayan testlerden **Kruskall Wallis H Testi** uygulanmıştır. Nitel verilerin analizi ise **içerik analizi** yaklaşımına göre yapılmıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sırasında faktör analizi, hem keşif hem de doğrulama amacıyla kullanılmıştır. **Açıklayıcı faktör analizi**, ölçeğin madde havuzundan çok boyutlu yapıyı çıkarmak ve maddeleri alt faktörler altında gruplamak için temel alınmıştır. Bu amaçla, mesleki değerler yapısının ampirik olarak hangi bileşenlerden oluştuğunu göstermiştir.

Modelin doğrulanması aşamasında ise **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullanılmıştır. DFA, AFA ile belirlenen faktör yapısının, teorik beklentilerle ve yeni örneklem verileriyle ne derece uyumlu olduğunu istatistiksel olarak test etmiştir. Bu çift aşamalı analiz, ölçeğin yapısal geçerliliğinin yüksek olduğunu göstermiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: 58 madde

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlköğretim Öğretmenleri

Yaş Grubu: Yetişkin (Meslek Sahibi) Öğretmenler

Popülasyon Detayları: İlköğretim kademesinde görev yapan eğitimciler.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert Ölçeği formatında derecelendirilmiştir (1= hiçbir zaman - 5= her zaman). Bu derecelendirme, katılımcıların mesleki değerlere ne sıklıkta sahip oldukları veya uygulamaları belirlemeye yöneliktir.

Anahtar Kelimeler

Eğitim etiği, Öğretmenlik mesleği, Yapısal eşitlik modellemesi, çerik analizi, Kruskal Wallis H Testi, İlköğretim

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: tuncanihal@gmail.com

Yazın Adresi: Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2012

Kullanım İzinleri: Ölçek, doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım ve izinler için sorumlu yazar Nihal Tunca ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Bilinmiyor (Akademik tez çalışması kapsamında geliştirilmiştir).

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: ogretmen-mesleki-degerler-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Tunca, N. (2012). *İlköğretim öğretmenleri için Mesleki Değerler Ölçeğinin geliştirilmesi ve ilköğretim öğretmenlerinin mesleki değerlerinin belirlenmesi* (Doktora tezi). Anadolu Üniversitesi

E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir.

Tez Merkezi Ba?lant?s?: YÖK Ulusal Tez Merkezi

Ö?retmen Mesleki De?erler Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ö?retmen Mesleki De?erler Ölçe?i (ÖMDÖ), toplam **58 maddeden** olu?maktadır. Ölçek maddelerinin tam metinleri bu kaynakta listelenmemi?tir; maddelerin detaylar?na eri?im için referans verilen doktora tezi incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM